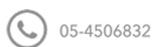

**KEBERKESANAN PEMBELAJARAN DALAM TALIAN DAN KESANNYA
TERHADAP KEPUASAN BELAJAR DAN PENCAPAIAN PELAJAR
DI INSTITUT PENDIDIKAN GURU MALAYSIA KAMPUS IPOH**

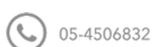
ZAIN HAZMI BIN ZAIN BAHARIN

DISERTASI YANG DIKEMUKAKAN BAGI
MEMENUHI SEBAHAGIAN SYARAT PENGANUGERAHAN
IJAZAH SARJANA PENDIDIKAN MULTIMEDIA

FAKULTI TEKNOLOGI MAKLUMAT DAN KOMUNIKASI
UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS
TANJUNG MALIM

2008

**KEBERKESANAN PEMBELAJARAN DALAM TALIAN DAN KESANNYA
TERHADAP KEPUASAN BELAJAR DAN PENCAPAIAN PELAJAR
DI INSTITUT PENDIDIKAN GURU MALAYSIA KAMPUS IPOH**

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan untuk menentukan keberkesanan pembelajaran dalam talian ke atas pencapaian pelajar serta tahap kepuasan belajar mereka. Di samping itu, penyelidik juga menilai tahap kualiti pembelajaran dalam talian “*MyClass Online*” yang digunakan sama ada ianya setanding dengan piawaian antarabangsa *DOVILES*. Reka bentuk kajian adalah Percubaan Ujian-Pra dan Pasca dengan Kumpulan Kawalan ke atas 81 subjek yang dipilih secara rawak daripada 123 orang pelajar Program Persediaan Ijazah Sarjana Muda Pendidikan di IPGM Kampus Ipoh. Seramai 41 orang daripada subjek tersebut telah dipilih secara rawak untuk mengikuti sesi pengajaran dan pembelajaran kursus Kemahiran Generik: Teknologi Maklumat dan Komunikasi secara dalam talian. Pencapaian pelajar diukur melalui skor ujian pra dan ujian pasca, manakala tahap kepuasan belajar diukur melalui respons subjek terhadap soal selidik tahap kepuasan belajar. Tahap kualiti pembelajaran dalam talian pula diukur melalui respons pelajar terhadap lapan dimensi persekitaran yang dikemukakan oleh soal selidik *DOVILES*. Dapatan kajian menunjukkan pencapaian pelajar yang belajar dalam talian adalah signifikan ($p < .01$) lebih baik daripada pelajar yang belajar secara bersemuka. Tahap kepuasan belajar bagi pelajar belajar dalam talian juga adalah signifikan ($p < .01$) lebih baik daripada pelajar belajar bersemuka. Bagaimanapun, tahap kualiti lapan dimensi persekitaran pembelajaran dalam talian yang digunakan adalah signifikan ($p < .01$) lebih rendah daripada piawaian normal *DOVILES*. Ini menunjukkan bahawa pembelajaran dalam talian dapat meningkatkan pencapaian pelajar, malah dapat juga memberikan kepuasan belajar kepada pelajar walaupun tahap kualiti pembelajaran dalam talian tersebut belum mencapai tahap piawaian antarabangsa.

**THE EFFECTIVENESS OF ONLINE LEARNING ENVIRONMENT AND
ITS EFFECT TO THE LEARNING SATISFACTION AND STUDENTS'
ACHIEVEMENT IN INSTITUT PENDIDIKAN GURU MALAYSIA
KAMPUS IPOH**

ABSTRACT

This study intends to look into the effectiveness of online learning to students' achievement and their learning satisfaction. Simultaneously, this study also evaluates the quality of "MyClass Online" to see whether it is equivalent to the *DOVILES* international standard. The design of this study is based on Pre and Post Test Control Group Design on 81 subjects randomly selected from 123 students of Program *Persediaan Ijazah Sarjana Muda Pendidikan* in *IPGM Kampus Ipoh*. Forty one of the subject are randomly pick to attend the learning session of Generic Skills: Information and Communication Technology course via online mode. Students' achievement is measured from the pre and post test score, while their learning satisfaction is evaluate from the learning satisfaction questionnaires. The online learning quality score is based on the students' response to eight dimension of online environment in *DOVILES* questionnaires. The research finding shows that the achievement for online students are significantly ($p < .01$) better than the student who attend the face to face sessions. The online students' learning satisfaction is also significantly ($p < .01$) better than the student who attend the face to face sessions. However, the quality of the eight dimension of the online learning used in this study is significantly ($p < .01$) lower compared to the norm of *DOVILES* standard. This shows that online learning can increase students' achievement. In fact, it can offer better learning satisfaction even if the qualities of the online learning environments have not achieved the international standard.

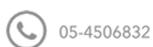
KANDUNGAN

PENGAKUAN	ii
PENGHARGAAN	iii
ABSTRAK	iv
ABSTRACT	v
KANDUNGAN	vi
SENARAI JADUAL	x
SENARAI RAJAH	xiii
SENARAI SINGKATAN	xiv

BAB 1: PENDAHULUAN

1.1 Pengenalan	1
1.2 Latar Belakang Kajian	3
1.3 Pernyataan Masalah	7
1.4 Tujuan Kajian	9
1.5 Persoalan Kajian	10
1.6 Hipotesis Kajian	11
1.7 Kepentingan Kajian	16
1.8 Kerangka Konseptual Kajian	17
1.9 Batasan Kajian	18
1.10 Definisi Operasional	20
1.10.1 Kumpulan Dalam Talian	20
1.10.2 Kumpulan Bersemuka	20
1.10.3 Keuasan Belajar	21

05-4506832	1.10.4 Keberkesanan Pembelajaran	21
	1.10.5 Pembelajaran Dalam Talian	21
	1.10.6 Isi Pelajaran	22
	1.10.7 MyClass Online	22
	1.10.8 e-tivities	23
	1.10.9 Piawaian Normal Persekitaran Pembelajaran Dalam Talian	23
	1.11 Rumusan	24
BAB 2: TINJAUAN LITERATUR		
	2.1 Pengenalan	25
	2.2 Pembelajaran Dalam Talian	25
05-4506832	2.3 Pembelajaran Bersemuka	27
	2.4 Perbandingan Antara Pembelajaran Dalam Talian dan Bersemuka	28
	2.5 Kelebihan Pembelajaran Dalam Talian	42
	2.6 Teori Pembelajaran Berasaskan Komputer	43
	2.6.1 Teori Behaviorisme	43
	2.6.2 Teori Kognitif	45
	2.6.3 Teori Konstruktif	47
	2.7 Model <i>e-tivities</i>	47
	2.8 Penilaian Tahap Kualiti Pembelajaran Dalam Talian	51
	2.8.1 CUCEI	51
	2.8.2 COLLES	52
	2.8.3 TROFI	53
05-4506832	2.8.4 SPI	53

	285 DOVILES	
 05-4506832	 pustaka.upsi.edu.my	 Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah
		 PustakaTBainun
		 ptbupsi
		53
2.9	Kajian Lampau Mengenai Pembelajaran Dalam Talian dan Bersemuka	57
2.10	Rumusan	61
BAB 3: METODOLOGI KAJIAN		
3.1	Pengenalan	63
3.2	Reka Bentuk Kajian	63
3.3	Populasi dan Sampel Kajian	64
3.4	Instrumen Kajian	66
	3.4.1 Soalan Ujian Pra dan Ujian Pasca	66
	3.4.2 Soal Selidik Kepuasan Belajar	67
 05-4506832	 pustaka.upsi.edu.my	 Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah
		 PustakaTBainun
		 ptbupsi
	3.4.3 Soal Selidik Tahap Persekitaran Pembelajaran Dalam Talian.	69
3.5	Prosedur Kajian	72
	3.5.1 Kumpulan Eksperimen (Dalam talian)	74
	3.5.2 Kumpulan Kawalan (Bersemuka)	76
3.6	Sistem Pengurusan Pembelajaran Dalam Talian	78
	3.6.1 Pengurusan Pembelajaran Dalam Talian	80
	3.6.2 Manipulasi dan Kawalan	81
3.7	Rumusan	83
BAB 4: ANALISIS DAN DAPATAN KAJIAN		
4.1	Pengenalan	84
 05-4506832	 pustaka.upsi.edu.my	 Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah
		 PustakaTBainun
		 ptbupsi
	4.2 Analisis Ujian Pra dan Ujian Pasca	85

4.3	Persepsi Subjek Terhadap Persekitaran Pembelajaran	87
 05-4506832	 pustaka.upsi.edu.my	 Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah
4.4	Tahap Kualiti Persekitaran Pembelajaran Dalam Talian	94
		 PustakaTBainun
		 ptbupsi
4.5	Rumusan	101

BAB 5: PERBINCANGAN, RUMUSAN DAN CADANGAN

5.1	Pengenalan	103
5.2	Perbincangan	103
	5.2.1 Keberkesanan Pembelajaran Dalam Talian	104
	5.2.2 Kepuasan Belajar	106
	5.2.3 Tahap Pembelajaran Dalam Talian Yang Disediakan	107
	5.2.4 Rumusan	109
 05-4506832	 pustaka.upsi.edu.my	 Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah
5.3	Implikasi	110
		 PustakaTBainun
		 ptbupsi
5.4	Cadangan	112
5.5	Rumusan Kajian	117

RUJUKAN 120

LAMPIRAN

SENARAI JADUAL

Jadual	Muka surat
1.1 Peratus respon terhadap keyakinan keupayaan pembelajaran dalam talian	8
2.1 Ringkasan perbandingan unsur-unsur pengajaran dalam teknik bersemuka dan teknik dalam talian (McMahon, 2002)	30
2.2 Perbandingan persekitaran pembelajaran dalam talian dan bersemuka	35
2.3 Penerangan lapan dimensi <i>DOVILES</i>	54
3.1 Statistik pelajar Program Persediaan Ijazah Sarjana Muda Pendidikan (PPISMP) Ambilan Julai 2006	64
3.2 Statistik subjek kumpulan eksperimen (E) dan kumpulan kawalan (K) yang telah dipilih secara rawak	66
3.3 Ketekalan dalaman bagi lapan item soal selidik inventori kepuasan belajar	69
3.4 Ketekalan dalaman bagi lapan dimensi <i>DOVILES</i>	70
3.5 Kategori petunjuk di bawah sub-skala <i>DOVILES</i>	71
3.6 Min Normal bagi <i>DOVILES</i>	72
4.1 Analisis statistik Ujian- <i>t</i> sampel bebas skor pencapaian ujian pra bagi kumpulan eksperimen dan kawalan	86
4.2 Analisis statistik Ujian- <i>t</i> sampel bebas bagi beza skor pencapaian ujian pra dan pasca bagi kumpulan eksperimen dan kawalan	87

Jadual	Muka surat
4.3 Statistik diskriptif respons subjek terhadap kepuasan pembelajaran	88
4.4 Min dan sisihan piawai respons subjek terhadap kepuasan pembelajaran	90
4.5 Analisis diskriptif persepsi subjek terhadap pengalaman persekitaran pembelajaran yang diikuti	91
4.6 Statistik diskriptif respons subjek terhadap aras aktif pembelajaran	92
4.7 Min dan Sisihan Piawai respons subjek terhadap aras aktif pembelajaran	93
4.8 Analisis statistik ujian- <i>t</i> sampel bebas tahap kepuasan belajar kumpulan eksperimen dan kumpulan kawalan	94
4.9 Min dan sisihan piawai skala persekitaran pembelajaran dalam talian	95
4.10 Analisis statistik ujian- <i>t</i> sampel tunggal reka bentuk instruksi kajian berbanding piawaian normal <i>DOVILES</i>	96
4.11 Analisis statistik ujian- <i>t</i> sampel tunggal reka bentuk bahan kursus kajian berbanding piawaian normal <i>DOVILES</i>	96
4.12 Analisis statistik ujian- <i>t</i> sampel tunggal reka bentuk web kursus yang dikaji berbanding piawaian normal <i>DOVILES</i>	97
4.13 Analisis statistik ujian- <i>t</i> sampel tunggal elemen interaksi pelajar dengan pelajar kajian berbanding piawaian normal <i>DOVILES</i>	98
4.14 Analisis statistik ujian- <i>t</i> sampel tunggal elemen sokongan pengajar kajian berbanding piawaian normal <i>DOVILES</i>	98

Jadual		Muka surat
4.15	Analisis statistik ujian- <i>t</i> sampel tunggal elemen sokongan teknikal kajian berbanding piawaian normal <i>DOVILES</i>	99
4.16	Analisis statistik ujian- <i>t</i> sampel tunggal elemen mudah urus kajian berbanding piawaian normal <i>DOVILES</i>	100
4.17	Analisis statistik ujian- <i>t</i> sampel tunggal elemen penilaian kajian berbanding piawaian normal <i>DOVILES</i>	100
4.18	Min dan sisihan piawai skala persekitaran pembelajaran dalam talian	102

---

pustaka.upsi.edu.my

SENARAI RAJAH
Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

Rajah	Muka surat
1.1 Kerangka konseptual kajian	18
2.1 Model pengajaran dan pembelajaran dalam talian melalui rangkaian	50
3.1 Reka bentuk kajian	64
3.2 Reka bentuk dan prosedur kajian	77
3.3 Antara muka hadapan sistem pembelajaran <i>myclass online</i>	79
5.1 Lapan dimensi utama persekitaran pembelajaran dalam talian	112

pustaka.upsi.edu.my

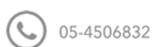
Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

SENARAI SINGKATAN

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

ASTD	American Society for Training & Development
BPG	Bahagian Pendidikan Guru
CISS	Course Interaction Structure and Support
CMC	Computer-Mediated Conferencing
CMS	Content Management System
COLLES	Constructivist On-Line Learning Environment Survey
CSCL	Computer Support Cooperative Learning
CUCEI	College and University Classroom Environment Inventory
DOVILES	Distance and Open Virtual Learning Environment Scale
GNU	General Public License
IPG	Institut Pendidikan Guru
IPGM	Institut Pendidikan Guru Malaysia
IPTA	Institut Pengajian Tinggi Awam
j-QAF	Jawi, Quran dan Asas Fardu Ain
KDC	Kursus Dalam Cuti
KDP	Kursus Dalam Perkhidmatan
KPKI	Kursus Pendek Kelolaan Institut
KPLI	Kursus Perguruan Lepas Ijazah
LAN	Local Area Network
MOODLE	Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment
OUHK	Open University Of Hong Kong
OUM	Open University Malaysia

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

PGSR	Program Pensiswazahan Guru Sekolah Rendah
 05-4506832	 pustaka.upsi.edu.my
PISMP	 Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah
	 PustakaTBainun
	 ptbupsi
PPISMP	Program Persediaan Ijazah Sarjana Muda Pendidikan
SPI	Student Perception Inventory
SPM	Sijil Pelajaran Malaysia
TMK	Teknologi Maklumat Komunikasi
TROFI	Technology-Rich Outcomes Focused Learning Environment Inventory
UNITAR	Universiti Tun Abdul Razak
UPM	Universiti Putra Malaysia
USM	Universiti Sains Malaysia
VET	Vocational Education Training
WIHIC	What Is Happening In This Class

BAB 1

PENDAHULUAN

1.1 Pengenalan

Pembelajaran dalam talian (*online*) merupakan sistem penyampaian instruksi yang membolehkan pelajar menyertai peluang pendidikan tanpa perlu hadir di lokasi yang sama dengan pengajar. Faktor pembangunan Internet dan peningkatan teknologi yang menyokong persekitaran pembelajaran dalam talian adalah merupakan antara sebab utama meningkatnya pertumbuhan pembelajaran berasaskan web, dalam talian atau e-Pembelajaran (*e-Learning*). Kelebihan dan kemajuan yang pesat dalam teknologi pembelajaran telah menjadikan instruksi dalam talian semakin popular (Newton, Marcella, & Middleton, 1998; Liu, Walter, & Brooks, 1998 dalam Bing, 2002). Pelajar yang mengikuti instruksi dalam talian dijangkakan terlibat dalam kepelbagaian komunikasi dalam talian seperti interaksi serentak / tak serentak (*synchronous / asynchronous*) dengan lain-lain pelajar dan pensyarah, e-mel serta komunikasi suara melalui *audio streaming* internet (Wang, Hinn, & Arvan, 2001; Kumari, 2001; Carr-Chellman & Duchastel, 2000; Fischer & Scharff, 1998 dalam Bing 2002).

Malah, pelajar yang mengikuti pembelajaran secara dalam talian juga perlu melibatkan dan mendisiplinkan diri dengan strategi pembelajaran sendiri (Fischer & Scharff, 1998 dalam Bing, 2002).

Instruksi bersemuka (*face-to-face*) memerlukan pengajar untuk memberikan kuliah atau syarahan yang dihadiri oleh pelajar secara bersemuka di dewan kuliah atau bilik tutorial. Interaksi bersemuka ini memerlukan pensyarah melibatkan hubungan interpersonal, hubungan sosial dan komunikasi *non-verbal* dengan pelajar. Walau bagaimanapun, adalah berkemungkinan juga interaksi bersemuka antara pengajar dan pelajar masih mewujudkan ruang kebebasan untuk berkomunikasi, khususnya mengemukakan pendapat dan menyertai perbincangan secara terbuka di dalam kelas. Terdapat sedikit interaksi antara pelajar-fakulti, pelajar-pelajar, dan pelajar-maklumat.

Satu kajian ke atas aktiviti bilik darjah (tanpa mengambil kira saiz kelas) menunjukkan interaksi antara fakulti dan pelajar terbatas kepada individu tertentu sahaja. Melalui kaedah kuliah, pelajar merekodkan lebih kurang 10% daripada apa yang dibicarakan oleh pensyarah (Johnstone & Su, 1994).

Terdapat banyak penyelidikan yang mengkaji perbandingan keadaan bersemuka dengan dalam talian menggunakan teori-teori bersemuka di bilik darjah, antaranya, Curtis dan Lawson (2001) mengaplikasikan karakter kolaboratif pembelajaran bersemuka ke dalam kajian pembelajaran dalam talian, Swan (2004) menerokai hubungan *verbal immediacy* dalam kajiannya terhadap komunikasi bersemuka kepada komunikasi dalam talian, Meyer (2004, 2005) mengaplikasikan teori daripada dunia Internet untuk menganalisis komunikasi dalam talian. Neuhauser (2002) dan Johnson, Aragon dan Palma-Rivas (2000) membuat perbandingan

pencapaian hasil pembelajaran antara kursus secara bersemuka dan kursus secara dalam talian.

Di Malaysia, Siti Salmah (2007) telah mengkaji proses perundingan kandungan dalam sistem e-pembelajaran, melalui kajian yang bertajuk Analisis model seni bina generik bagi komponen perundingan kandungan dalam sistem e-Pembelajaran. Mohd Fadzli (2007) menganalisis interaksi pelajar dan tutor dalam talian menggunakan teknik analisis kandungan dan *Salmon's Five-Step Model*. Mohd Sukri, Mohd Anuar dan Ting (2004) menerokai kecekapan pelajar dan halangan-halangan dalam penggunaan e-Pembelajaran.

1.2 Latar Belakang Kajian

Institut Pendidikan Guru (IPG) adalah institusi yang memainkan peranan penting dalam menyediakan latihan dan kemahiran instruksi kepada bakal-bakal guru dan juga berperanan menyediakan peluang untuk meningkatkan kemahiran para guru dari semasa ke semasa. Adalah menjadi keperluan untuk institut sentiasa menerokai strategi dan kaedah pembelajaran terkini dan futuristik. Memperkenalkan kaedah dan amalan pendidikan baru adalah salah satu peranan IPG. Maka, tidak hairanlah jika instruksi dalam talian perlu diguna pakai sebagai amalan dan latihan kepada bakal-bakal guru yang akan menggunakannya apabila di sekolah nanti.

Menurut Conlon (1997) instruksi ini masih kurang mendapat sokongan para pendidik dan para pelajar. Melalui tinjauan penyelidikan di Institut Pendidikan Guru Malaysia (IPGM) Kampus Ipoh, Perak, kebimbangan tersebut samalah seperti yang dinyatakan oleh Brandt (1996) iaitu termasuklah kebimbangan terhadap perubahan

persekitaran teknologi, sistem rangkaian yang kompleks, ketidakstabilan persekitaran pembelajaran dalam talian dan batasan memahami berapa banyak pelajar perlu tahu untuk menyertai sesuatu pembelajaran dalam talian dengan jayanya.

Tiene (2000) mendapati pelajar-pelajar memberi respons positif terhadap pembelajaran dalam talian tetapi lebih suka memilih pembelajaran bersemuka. Mereka juga menyatakan bahawa pembelajaran dalam talian merupakan nilai tambah yang amat baik kepada pembelajaran bersemuka.

Ibu bapa tertanya-tanya mengapa mereka perlu membayar untuk kursus dalam talian dan guru dalam talian. Dalam pemikiran mereka, pembelajaran dalam talian sepatutnya lebih murah. Malah ada yang berfikir pembelajaran dalam talian dan ijazah dalam talian adalah berkualiti rendah, kerana mereka melihat iklan-iklan menjanjikan ijazah yang *only a click away* (educationonline.com, 2008)

Penyelidik mendapati selepas tahun 2000, banyak kajian-kajian yang menyokong instruksi dalam talian. Ini mungkin disebabkan kemajuan teknologi menjadikan Internet dan infrastruktur komunikasi dalam talian lebih selesa dan mudah digunakan. Dewasa ini, banyak perbincangan mengenai kualiti dan kelebihan instruksi dalam talian dikemukakan. Sebuah tapak web *educationonline.com* mengumpulkan beberapa kenyataan yang membincangkan mengenai pendekatan dalam talian dan bersemuka di kalangan ahli-ahli akademik. Berikut adalah beberapa komen yang dipetik dari tapak web tersebut.

Miller (2008) berkata,

I like to answer e-mail at least once a day so students get more feedback than in a class that meets two or three times a week. Students need not “store up” their questions. Both students and teachers can take time to consider what they are discussing; foreign-based students are especially happy to be able to work through language problems in a way that’s impossible in a face-to-face class.
(educationonline.com, 2008)

John Dutton (2008) pula berkata;

There are lots of reasons for taking online courses. For example, the costs of getting to a campus might be too high. However, for many students, it’s really a pleasure to be in a classroom. Most students would like a campus-based course because of the interaction, especially if it’s a small class. The lecture classes I teach are often large. In such situations, there’s not much interaction and not much contrast between online and face-to-face classes. But in a small class, students have lots of interaction, not just chalk and talk. They can often get a much fuller explanation of something when they can interact with a person. (educationonline.com, 2008)

Satu perbezaan utama antara pembelajaran dalam talian dengan pembelajaran bersemuka ialah medium perantaraan. Persekitaran dalam talian meletakkan manusia untuk berkomunikasi melalui perantaraan mesin komputer secara teks, grafik atau suara dan video. Beberapa kajian lampau telah menunjukkan bahawa pembelajaran dalam talian atau e-pembelajaran telah membawa kebaikan terhadap pelajar khususnya dalam mempertingkatkan peluang belajar (Jain & Lee, 2003; Pirani, 2004).

E-pembelajaran juga menjadi pilihan pelajar kerana bentuk pembelajaran tersebut dapat disesuaikan dengan pelbagai bentuk maklumat serta boleh diselaraskan oleh pelajar untuk disampaikan pada bila-bila masa dan mana-mana sahaja (Jain & Lee, 2003).

Dibiase (2000) melaporkan bahawa pelajar beliau boleh menyertai kuliah dengan lebih baik melalui dalam talian berbanding kelas tradisional. Bing (2004) dalam kajiannya mendapati bahawa kumpulan pelajar dalam talian menunjukkan prestasi pencapaian yang lebih baik daripada kumpulan pelajar bersemuka bagi pembelajaran topik Kajian Kes.

Menurut Asirvatham, Azizah, Ewe, Woods, Tengku Putri dan Rohani (2005), Universiti Malaya adalah pelopor universiti tempatan di Malaysia yang menggunakan sistem pengurusan pembelajaran kursus dalam talian pada tahun 1998. Universiti lain seperti Universiti Sains Malaysia (USM) menyampaikan kuliah Internet pada tahun 1999, Universiti Putra Malaysia (UPM) telah mula melaksanakan dalam kursus jarak jauhnya pada tahun 1999. Kini Universiti Tun Abdul Razak (UNITAR) dan Universiti Terbuka Malaysia (OUM) adalah universiti maya yang mengutamakan pembelajaran dalam taliannya dengan cara yang tersendiri.

IPG di Malaysia telah diperkenalkan dengan penggunaan aplikasi rangkaian dan Internet awal tahun 2002. Pendekatan pembelajaran melalui Internet atau berasaskan web juga telah mula diterokai dalam beberapa kursus pendek di beberapa kampus IPGM pada pertengahan tahun 2002. Bahagian Pendidikan Guru (BPG) telah memperkenalkan *MOODLE* (Sebuah inisiatif sumber terbuka *Content Management System, CMS*) ke seluruh IPGM pada tahun 2003, sebagai satu alternatif ke arah pembangunan bahan pembelajaran dalam talian. (Zain, 2003)

1.3 Pernyataan Masalah

Ketika ini, bilangan institut pengajian tinggi di dalam dan luar negara yang menawarkan kursus secara dalam talian semakin meningkat, IPGM Kampus Ipoh juga telah menyahut seruan BPG untuk menggunakan pembelajaran dalam talian bermula tahun 2004. Empat siri kursus telah dilaksanakan bagi memberi latihan kepada pensyarah di IPGM Kampus Ipoh tentang penggunaan sistem *MOODLE*. Beberapa bahan kursus telah dibangunkan dan digunakan secara capaian Intranet di kampus Ipoh.

Namun begitu, berdasarkan statistik yang dikeluarkan oleh Jabatan Teknologi Pendidikan IPGM Kampus Ipoh, *hits* e-Pembelajaran yang dibangunkan semakin menurun pada tahun 2005. Ini mungkin disebabkan kegagalan infrastruktur dalam melayani kehendak pengguna yang meningkat dan teruja menggunakan pembelajaran dalam talian semasa ia mula diperkenalkan pada tahun 2004 (Laporan OLL IPIP, 2005).

Tinjauan awal penyelidik di IPGM Kampus Ipoh mendapati 16 (35%) daripada 45 pensyarah IPGM Kampus Ipoh yang menjawab soal selidik menyatakan tidak yakin dan ragu terhadap keupayaan interaksi pengajaran dan pembelajaran secara dalam talian 11 (24%) sekurang-kurangnya yakin manakala 18 (40%) tidak pasti. Jadual 1.1 menunjukkan bilangan dan peratus responden yang menjawab persoalan yang dikemukakan oleh penyelidik.

Jadual 1.1

05-4506832 pustaka_upsi.edu.my Perustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi
 Peratus Respons Terhadap Keyakinan Keupayaan Pembelajaran Dalam Talian.

Pernyataan	<i>N</i>	Sangat yakin	Yakin	Kurang Yakin	Tidak Yakin	Tidak Pasti
Pembelajaran secara dalam talian boleh mencapai objektif pembelajaran sebagaimana pembelajaran secara bersemuka.	45	2 (4%)	9 (20%)	9 (20%)	7 (16%)	18 (40%)

Sehubungan itu, tidak hairanlah apabila j-QAF dalam talian yang dibangunkan oleh unit Teknologi Maklumat Komunikasi (TMK) BPG, untuk capaian bahan dan aktiviti pembelajaran dalam talian bagi peserta kursus dalam cuti j-QAF pada tahun 2006, kurang mendapat sambutan pemsyarah. Walaupun kajian dan penulisan oleh Dibiase (2000), Bing (2004), Tiene (2000), AEN (2002), Davis dan Harden (2001) dan lain-lain lagi banyak memperkatakan tentang kelebihan pembelajaran dalam talian, masalah keyakinan ini masih belum diatasi. Ini menyebabkan hala tuju pembangunan sistem pembelajaran dalam talian tidak jelas di IPGM, kerana satu pihak sibuk membangunkan sistem, sedangkan yang satu lagi tidak memahami atau tidak yakin kegunaan sistem tersebut.

Etzioni dan Etzioni (1997) merumuskan bahawa media berkomputer dan bersemuka masing-masing mempunyai kelebihan dan kekurangan yang tersendiri. Ini juga bermaksud, kita perlu mengenal pasti apakah perkara atau keupayaan yang dapat dilakukan oleh instruksi dalam talian yang tidak dapat dilakukan oleh instruksi bersemuka dan sebaliknya. Kita perlu bijak menggabung jalin atau memilih setiap

keupayaan tersebut untuk mengatasi kekurangan kaedah yang satu lagi. Tetapi isunya, dengan keupayaan teknologi dan infrastruktur masa kini mampukah medium dalam talian itu berdiri dengan sendirinya sebagaimana kita menyampaikan pelajaran secara tradisinya bersemuka?

Sehubungan itu, satu kajian perlu dilaksanakan bagi menyelesaikan masalah keyakinan terhadap kemampuan medium dalam talian yang dipraktikkan di IPGM Kampus Ipoh. Penyelidik percaya pengukuran pencapaian dan kepuasan belajar bagi pelajar yang belajar secara dalam talian boleh menjadi jawapan kepada permasalahan ini. Di samping itu, dalam era globalisasi ini juga, tahap kualiti pembelajaran dalam talian yang digunakan perlu dinilai setanding dengan piawaian kualiti pembelajaran antarabangsa.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

1.4 Tujuan Kajian

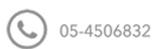
Seperti yang dinyatakan dalam pernyataan masalah, faktor ketidakpercayaan dan persoalan pengurusan pembelajaran dalam talian masih diragui oleh ramai pengajar IPGM khususnya IPGM Kampus Ipoh. Sistem dalam talian yang dibangunkan tidak digunakan sepenuhnya untuk membantu P&P dengan alasan tiada kepuasan belajar jika belajar tanpa bersemuka dengan guru, apatah lagi untuk mendapat hasil pembelajaran yang berkesan.

Oleh itu, kajian ini dilaksanakan dengan tujuan untuk;

1.4.1 melihat kesan strategi dan interaksi pembelajaran dalam talian terhadap prestasi pelajar;

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

1.4.2 mengenal pasti tahap kepuasan belajar bagi pelajar yang belajar secara dalam talian; dan

1.4.3 menilai tahap kualiti pembelajaran dalam talian *MyClass Online* yang digunakan dengan satu piawaian dalam talian antarabangsa.

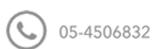
1.5 Persoalan Kajian

Secara umumnya, kajian ini telah menampakkan persoalan keberkesanan pengajaran dan pembelajaran dalam talian perlu diselesaikan. Oleh itu bagi memfokuskan tujuan tersebut, kajian ini akan tertumpu kepada menjawab persoalan-persoalan berikut;

1.5.1 Apakah kesan pembelajaran dalam talian terhadap pencapaian pelajar dalam kursus Kemahiran Generik: (TMK) berbanding pembelajaran bersemuka?

1.5.2 Apakah tahap kepuasan belajar bagi pelajar yang belajar secara dalam talian berbanding pelajar yang belajar secara bersemuka?

1.5.3 Apakah tahap kualiti pembelajaran dalam talian *MyClass Online* yang digunakan berbanding piawaian *DOVILES*?

1.6 Hipotesis Kajian

Berfokuskan kepada persoalan kajian yang dikemukakan penyelidik telah mengenal pasti sepuluh hipotesis untuk diuji dalam kajian ini. Berikut adalah hipotesis-hipotesis tersebut;

1.6.1 Hipotesis Kajian 1

Terdapat perbezaan signifikan min skor Ujian TMK antara pelajar yang belajar secara dalam talian dan pelajar yang belajar secara bersemuka.

Hipotesis Statistik

$$H_{01} : \mu_1 = \mu_2$$

$$H_{A1} : \mu_1 \neq \mu_2$$

μ_1 ialah min skor Ujian TMK kumpulan Eksperimen.

μ_2 ialah min skor Ujian TMK kumpulan Kawalan.

1.6.2 Hipotesis Kajian 2

Terdapat perbezaan signifikan min skor kepuasan belajar antara kumpulan yang belajar secara dalam talian dan kumpulan yang belajar secara bersemuka.

Hipotesis Statistik

$$H_{02} : \mu_1 = \mu_2$$